

ולפי"ז ביאר עוד, דהנה הרמב"ם (פ"ח מהל' בית הבחירה) כותב וז"ל לא היו הכהנים השומרים ישנים בבגדי כהונה אלא מקפלים אותם ומניחים אותם כנגד ראשיהן ולובשין בגדי עצמן. וישנים על הארץ כדרך כל שומרי חצרות המלכים לא שישנו על המיטות עכ"ל. ומבואר מדברי הר"מ דאי"צ להיות ערים בזמן השמירה, ומתקיימת מצות השמירה גם בשעה שישנים.

וצ"ע דבהלכה י' כתב הרמב"ם: "ומעמידים ממונה אחד על כל המשמרות השומרים ואיש הר הבית היה נקרא, והיה מחזור על כל משמר ומשמר כל הלילה ואבוקות דולקות לפניו, וכל משמר שאינו עומד וא"ל איש הר הבית שלו' עליך ניכר שהוא ישן - חובטו במקלו. ורשות היה לו לשרוף את כסותו, עד שהיו אומרים בירושלים מה קול בעזרה קול בן לוי לוקה ובגדיו נשרפין שישן לו על משמרו".

ומבואר דהשמירה צריכה להיות כשהם ערים ואסור להם לישון. ועיין במשל"מ שכבר העיר בזה, והביא מפסקי תוס' דאין צריכים כולם להיות ערים, אלא חלקם היו שומרים וחלקם ישנים, ואיש הר הבית הלקה רק את אלו שהיו צריכים להיות ערים.

אמנם יעוין בתויו"ט [פ"ה משקלים מ"א] על המשנה "בן בבי על הפקיע", דהר"ב כתב שם שהיה ממונה להלקות הכהנים והלויים שנמצאו ישנים על משמרותיהם, וכתב ע"ז התיו"ט וז"ל: "ומש"כ הר"ב להלקות הכהנים והלויים, לא דק, דלא מצינו אלא גבי לוויים בפ"ק דמדות מ"ב".

וצ"ב דהדברים וכנ"ל, דמאי שנא הכהנים מהלויים.

אך לפי מה שהתבאר לעיל א"ש, דהשמירה שלא יבא זר מוטלת רק על הלויים ולכן הם היו צריכים להיות ערים, משא"כ השמירה משום כבוד, אפשר לקיים גם בישנים, וזה היה מוטל על הכהנים, ודו"ק היטב ע"כ. ועיין מה שכתבנו לעיל ל"ד ע"א (ד"ה איש הר הבית).

★ ★

הכותב דענין טהרה הוא מבחוץ לאדם, וענין קדושה הוא פנימי באדם ע"ש דבה"ק, ומביא מהזוה"ק פר' קרח לגבי כוס של ברכה דלכאורה לא נראה כן, שג"כ בפנימיות יש ענין של טהרה ע"ש באריכות ובסו"ד כותב:

ידוע בזוהר הקדוש פר' קרח (קעו ע"ב), כהן קדוש, לוי טהור מובא כמה פעמים בספר הקדוש זה. והרי מצינו שהלויים היו שומרים בית המקדש מבחוץ והכהנים מבפנים (מדות פ"א מ"ט). וכן איתא במדרש שמואל (פרשה ט) על הפסוק ירעים ד' בקולו נפלאות, תמן תנינן נעל הכהן מבפנים וכן לוי ישן לו מבחוץ. קפץ הדיבור על עלי ודבר אל שמואל מבחוץ. הרי מפורש כדברי קדשו, שהטהרה מבחוץ לשמירת הקדושה שבפנים.

ועיין שם במסכת מדות בהר"ש ז"ל דבר פלא. שגם בן לוי אחד היה ישן מבפנים, וכתב על זה התיו"ט ד"ה נתן וכו' שהם כדברי נבואה עי"ש.

ולפי הנ"ל יש לכוין דבריו הקדושים של הר"ש ז"ל, לזוהר הקדוש הנ"ל בענין הכוס, כפי המבואר, דגם בתוכו יש טהרת דברו, דממנו בא קדושת תוכו הפנימי ודו"ק עכד"ק.

★ ★

במשנה: ובן לוי ישן לו מבחוץ.

וברע"ב גורס: ובן לוי יושב מבחוץ ע"כ. ומבואר דבן לוי אסור לו לישון, אבל הכהנים יכולים לישון.

ובחידושי מהרי"ח על המשניות הקשה, וכי משוא פנים יש בדבר, ומאי שנא הכהנים מהלויים ע"ש.

★ ★

וכתב חכ"א בקובץ קול מהיכל (קובץ ב' ע' שעה) ליישב עפ"י מה שהקדים לחדש, עפ"י הספרי זוטא (פר' קרח) דיש ב' דיני שמירה. שמירה מדין כבוד ושמירה בכדי שלא יבא זר. והשמירה שלא יבא זר הטילה התורה בפועל על הלויים, וזהו חלק מעבודתם. אבל השמירה מדין כבוד המקדש אינה עבודה, ונעשית בפחותים מגיל י"ג, ובה עיקר השמירה היא בכהנים, והלויים טפלים הם להם.

